

TERVISEAMET

Saaremaa Vallavalitsus
vald@saaremaavald.ee

Teie: 19.10.2018 nr 5-2/7143-1
Meie: 19.11.2018 nr 9.3-4/8385

Saaremaa valla üldplaneeringu lähteseisukohad ja keskkonnamõju strateegilise hindamise (KSH) väljatöötamise kavatsuse eelnõu

Lähtudes planeerimisseaduse § 81 lõikest 1, küsisite Terviseameti Lääne talituse (ameti) ettepanekuid Saaremaa valla üldplaneeringu lähteseisukohtade ning keskkonnamõju strateegilise hindamise (KSH) väljatöötamise kavatsuse kohta.

Saaremaa vald on moodustunud 12 omavalitsuse – Kuressaare linna, Kihelkonna valla, Laimjala valla, Leisi valla, Lääne-Saare valla, Mustjala valla, Orissaare valla, Pihtla valla, Pöide valla, Salme valla, Torgu valla ja Valjala valla – liitumise tulemusena. Koostatav Saaremaa valla üldplaneering käsitleb kogu valla haldusterritooriumit (suurusega 2712 km²) koos piirneva merealaga. Saaremaa valla koosseisus on Saaremaa, Abruca, Vilsandi, Kõinastu ja hulgaliselt teisi väiksemaid meresaari.

Üldplaneeringu koostamise eesmärk on kogu valla territooriumi ruumilist arengut säästvalt ja tasakaalustavalt suunavate põhimõtete ja suundumuste välja töötamine.

KSH väljatöötamise kavatsuses märgitakse keskkonnamõju hindamise ulatus ja eeldatav ajakava ning üldplaneeringu rakendamise eeldatavalt kaasneda võiv oluline keskkonnamõju, sealhulgas mõju inimese tervisele, piiriülese keskkonnamõju esinemise võimalikkus, võimalik mõju Natura 2000 võrgustiku alale ja muu planeeringu koostamise korraldajale teadaolev asjasse puutuv teave.

Amet on tutvunud esitatud Saaremaa valla üldplaneeringu lähteseisukohtade ja KSH väljatöötamise kavatsusega ning juhib tähelepanu järgnevatele tervisekaitsealastele keskkonna aspektidele, millega üldplaneeringu ja KSH koostamisel arvestada:

• Joogivee kvaliteet.

Nii olemasolevate asustuspriirkondade kui ka uute planeerimisel tuleks arvestada joogivee ressursi olemasolu ja joogivee kvaliteedi nõuetega. Inimese tervise kaitseks, on vajalik tagada kvaliteetne joogivesi, nõuetekohane reoveekäitlus ning vajadusel rakendada meetmeid joogivee kvaliteedi parandamiseks.

Hajaasustuses toimib veevarustus enamasti individuaalsetest salv- või puurkaevudest. Salvkaevude reostustundlikkuse tõttu ei soovita amet planeerimisel uute salvkaevude rajamist joogiveeallikatena.

• Supluskohad.

Kui piirkonnas asuvad veekogud, mida kasutatakse elanike poolt suveperioodil suplemiseks, siis supluskohad, nii ametlikud kui ka mitteametlikud, peavad vastama Vabariigi Valitsuse 03.04.2008 määruse nr 74 „Nõuded suplusveele ja supelrannale“ nõuetele. Vastavalt Euroopa Direktiivi nõuetele ja eeltoodud määruse §-le 5 korraldab supluskoha omanik või valdaja suplusvee seire vastavalt seirekalendrile. Kui supluskohas ei teostata suplusvee uuringuid, siis tuleks suplejaid teavitada, et kasutatav veekogu ei ole supluskoht ning suplusvee kvaliteeti ei kontrollita. Kui supluskoht on juba pikaajalisel kasutusel, jääb see omaniku vastutusalasse. Supluskoha omanik või valdaja korraldab suplusvee seiret ning andmed veekvaliteedi kohta kuuluvad avalikustamisele. Üldsusele ettenähtud teabe kättesaadavuse supluskohas tagab supluskoha omanik või valdaja. Üldsuse teavitamise nõue kehtib ka mitteametlike supluskohtade kohta. Maakasutuse kavandamisel tuleb silmas pidada, et tegevuste planeerimisel ei halvendataks seis- ja vooluveekogude seisundit.

LÄÄNE TALITUS

Uus 3a/ 80010 Pärnu / +372 5301 0107 /laane@terviseamet.ee / www.terviseamet.ee/ Registrikood 70008799
Hiiumaa esindus / Uus 16 / 92413 Kärdla / +372 5322 6046
Läänemaa esindus / Ehte 9 / 90503 Haapsalu / +372 5809 8129
Saaremaa esindus / Lossi 12 / 93816 Kuressaare / +372 501 3262

- **Liiklismüra.**

Välisõhus levivat müra reguleerib atmosfääriõhu kaitse seadus (AÕKS) ja müra normtasemeid sama seaduse § 56 lg 4 alusel kehtestatud keskkonnaministri 16.12.2016. a määrus nr 71 „Välisõhus leviva müra normtasemed ja mürataseme mõõtmise, määramise ja hindamise meetodid”, mis jõustus 01.02.2017. Amet soovib määrata Saaremaa valla maa-alal AÕKSi § 7 järgsed mürakategooriad ning alad, kus tuleb tagada liiklus- ja tööstusmüra siht- ning piirväärtused.

- **Müra-ja saastetundlikud objektid.**

Amet ei soovita müra- ja saastetundlike objektide (elamud, mänguväljakud, lasteasutused, koolid, hooldekodud) planeerimist tiheda liiklussagedusega teede lähedusse.

Uute teede projekteerimisel arvestada liiklusest tulenevate negatiivsete mõjudega ning et tagatud oleksid kehtivad müra-, õhusaaste ja vibratsiooni normid.

Uute sotsiaalobjektide (haridusasutused, tervishoiu- ja sotsiaalhoolekande asutused) planeerimisel hinnata, millised piirkonnad ja keskkonnaningimused sobivad objektide rajamiseks. Võimalusel märkida sobivad piirkonnad üldplaneeringu joonistele.

- **Tootmistegevuse negatiivsed mõjud.**

Varasemale kogemusele tuginedes juhib amet tähelepanu, et ka keskkonnasõbraliku tootmise puhul on tootmisprotsesse, mida tehakse tootmisettevõtte territooriumil: kauba või toorme toomine, ladustamine, suuremõõduliste detailide kokkupanek või töötlemine, jäätmete ja valmistoodangu laadimine, väljavedu ja muud müra ning õhusaastet põhjustavad tegevused. Tootmistegevuse müra on reeglina kaootiline ja keeruline hinnata. Ühekordsed mürasündmused ja müra muutlik iseloom võivad lähipiirkonna elanikele häiringuid põhjustada isegi siis, kui tööstusmüra vastab normtasemetele. Seetõttu soovib amet uute objektide planeerimisel mainitud olukordade teket ennetada ning vältida tootmisalade ja müratundlike alade (eeskätt elamualade) kõrvuti planeerimist ka siis, kui tegemist on keskkonnasõbraliku tootmistegevusega.

Amet on seisukohal, et elamu- ja tööstusala vahele tuleks planeerida piisav puhverala, mis leevendaks tootmisest põhjustatud negatiivseid mõjusid ning tagaks elamualal normeeritud müra- ja välisõhu saastatuse tasemed. Õhusaaste puhul peab arvestama mitmest saasteallikast tuleneva võimaliku koosmõjuga. Puhverala võib olla kõrghaljastusega haljasala, äri- või muu müra suhtes mittetundlike hoonete ala. Ühtlasi tuleb arvestada, et ühe- või kaherealine kõrghaljastus ei oma puhveralana müra vähendamisel praktilist väärtust, vaid on pigem visuaalse leevendusefektiga. Müra vähendamise eesmärgil rajatav kõrghaljastus peaks puhveralana olema vähemalt 30-50 meetri laiune, et omada müra leevendavat efekti.

- **Valgusreostus.**

Uute kergliiklusteede planeerimisel arvestada võimaliku valgusreostusega ja vajadusel kavandada leevendavaid meetmeid.

- **Kaitsevööndid.**

Tervist toetava ja parendava elukeskkonna loomisel soovib amet lähtuda põhimõttest, et kaitsevöönditesse (riigimaanteed, kohalikud teed, elektriliinid jne) ei planeeritaks uusi elamuid ega sotsiaalobjekte.

Lugupidamisega

(allkirjastatud digitaalselt)

Kadri Juhkam

Lääne talituse juht

Kristel Kallaste 56 293 251

kristel.kallaste@terviseamet.ee